

ONTVANGEN 24 DEC. 2020

Raadhuisplein 1  
6367 ED Voerendaal  
Postbus 23000  
6367 ZG VoerendaalT 045 - 575 33 99  
F 045 - 575 11 95  
E [info@voerendaal.nl](mailto:info@voerendaal.nl)  
W [voerendaal.nl](http://voerendaal.nl)

Aan de raad van de gemeente Voerendaal

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk  
141718Voerendaal  
22 december 2020Onderwerp  
Beleid Duurzaamheid RES, RAK, TVWBehandeld door  
Thevis, Coen  
(Voerendaal)

Bijlagen

VERZONDEN 24 DEC. 2020

Geachte raadsleden,

Tijdens de Algemene Beschouwingen is door burgemeester en wethouders toegezegd de raad te informeren over het verdere verloop van het proces van het RES en RAK.

**Regionale Energie Strategie (RES) Zuid –Limburg**

Wat is de Regionale Energie Strategie ook al weer?

De Regionale Energie Strategie (RES) is een plan van aanpak waarin per regio gekeken wordt naar hun bijdrage aan het Klimaatakkoord. In dat Klimaatakkoord (2019) heeft Nederland afspraken gemaakt om de opwarming van de aarde met niet meer dan twee graden te laten stijgen. Daarvoor moet de CO<sub>2</sub>- uitstoot omlaag: in 2030 met 49% ten opzichte van 1990. Om maatregelen uit het Klimaatakkoord te realiseren is afgesproken dat gemeenten, provincies en waterschappen samen genoeg plannen maken om samen ten minste 35 TWh duurzame elektriciteit (wind-op-land en zon) op te wekken. Daarvoor zijn 30 energieregio's benoemd die allen een strategie maken, de Regionale Energie Strategie: de RES.

In de RES kijken zij waar plek is om duurzame energie op te wekken. En hoeveel? Valt de keuze op windmolens of bijvoorbeeld op collectieve zonnepanelen? Is daar aansluiting op het energienetwerk? En kan dat netwerk al die energie wel aan? Welke warmtebronnen zijn te gebruiken zodat wijken en gebouwen van het aardgas af kunnen? En: is er bij alle betrokken partijen voldoende draagvlak en is het financieel haalbaar? Al deze afwegingen samen vormen de RES. De RES is ook een document waarin elke energieregio zijn eigen keuzes maakt en beschrijft.

#### Een voorlopig bod

Zuid-Limburg is een van de 30 RES-regio's. De 16 gemeenten in Zuid-Limburg, de provincie, het waterschap en Enexis werken hiervoor samen. Dit gebeurt in drie deelregio's: Parkstad Limburg, Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland. In de afgelopen maanden is intensief samengewerkt om gezamenlijk ambities en plannen te ontwikkelen. Dit leidde tot een voorlopig bod waarin concreet staat aangegeven hoeveel duurzame energie in de regio opgewekt kan worden.

Het uitgangspunt is dat iedere deelregio en gemeente vanuit de technische, ruimtelijke en sociale potentie haar steentje bijdraagt. Zuid-Limburg wil naar vermogen bijdragen aan de energietransitie én de regio hierop in eigen hand houden. Met de ambitie om het maximale te halen uit bestaande en toekomstige technologieën, binnen de grenzen van wat ruimtelijk en maatschappelijk aanvaardbaar is. Vooruitstrevend, verantwoord en realistisch.

Omdat de regio Zuid-Limburg grote ruimtelijke verschillen kent is het niet zo eenvoudig om aan de opgave te voldoen wat betreft de opwek van duurzame elektriciteit. Zo hebben we een waardevol heuvellandschap waar de toeristische industrie bloeit. Daarnaast hebben we in Parkstad na de Randstad ook het meest stedelijke gebied van Nederland, met een dichte bebouwing en hoge bevolkingsdichtheid. Toch zijn we er als Parkstad in geslaagd een eerste bod op tafel te krijgen. Hierin wordt voor Voerendaal 30 hectare zonneweiden op landbouwgrond binnen het Nationaal Landschap Zuid Limburg (NLZL) voorzien.

#### Doorrekenen

Dit concept-bod is op 1 oktober 2020 ingeleverd. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) rekent op dit moment alle RES'en in Nederland door om te beoordelen of ze samen voldoende zijn om de doelen van het Klimaatakkoord te halen en om deze te toetsen op haalbaarheid. Een eerste analyse laat een positief beeld zien. Alles bij elkaar opgeteld hebben de 30 regio's de ambitie om 50 TWh duurzaam in 2030 op te wekken. Dat betekent niet dat daarmee 35 TWh direct haalbaar is. Bij het uitwerken van de RES door elke gemeente afzonderlijk (raad) zal duidelijk welke plannen realistisch en haalbaar zijn.

#### Van concept-RES naar RES 1.0

Op dit moment zijn wij met alle betrokken partijen hard aan de slag om het concept-bod verder uit te werken tot een breed gedragen definitief RES-bod (de RES 1.0). We kunnen de ambitie immers alleen bereiken, wanneer alle partijen betrokken worden en we samen beter begrijpen wat nu verstandig is te doen. Uiterlijk 1 juli 2021 moet de

definitieve RES 1.0 bij het Rijk ingeleverd zijn.

Voor Voerendaal betekent dit het volgende. Op 7 april 2021 zal in de commissie Leefomgeving een presentatie plaatsvinden waar de raads- en commissieleden worden bijgepraat over de laatste stand van zaken. Op 19 mei 2021 zal dan een raadsvoorstel in de commissie besproken worden zodat het voorstel in de raad van 10 juni 2021 behandeld kan worden.

Voorts zal er eind januari een speciale duurzaamheidskrant bij alle inwoners van Parkstad en dus ook Voerendaal bezorgd worden. Hierin wordt uitgelegd wat de RES is en hoe deze tot stand komt. Inwoners worden hier ook opgeroepen om mee te denken zodat hun inbreng in de RES of in andere (lopende) projecten kan worden meegenomen.

#### Participatie en lokaal eigendom

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat Nederland streeft naar minimaal 50% lokaal eigendom bij grootschalige duurzame elektriciteitsprojecten op land. Ook in Zuid-Limburg vinden we het belangrijk dat inwoners de kans krijgen om betrokken te worden bij de ontwikkeling en exploitatie van duurzame energieprojecten als windturbines en zonneparken. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van financiële participatie, financiële obligaties, eigendoms participatie, een omgevingsfonds of een combinatie hiervan. Hierdoor blijft de opbrengst in de regio én levert het nóg meer betrokkenheid bij de energietransitie. In Parkstad hebben wij dit al eerder verwoord in het "Regionaal Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energieopwekking".

### **Regionaal Afwegingskader Grootschalige Energieopwekking (RAK)**

Zoals bekend hebben de raden van de Parkstad Limburg gemeenten in 2015 Palet 1.0 en de verdieping Palet 2.0 in 2015 vastgesteld. Dit is in 2016 vertaald in een Uitvoeringsprogramma. Dit moet leiden tot energiebesparing en duurzame energieopwekking.

Met betrekking tot dit laatste punt is binnen Parkstad Limburg het Regionaal Afwegingskader Grootschalige Energieopwekking (RAK) opgesteld. Dit is een Parkstad breed kader voor de ruimtelijke toetsing van initiatieven ten aanzien van energieopwekking. Elke gemeente kan een lokale aanvulling opstellen voor het vereiste maatwerk.

Ook Voerendaal heeft een aanvulling op het RAK gemaakt in de vorm van een Nadere Uitwerking. Met ingang van 26 september 2019 heeft RAK en de Nadere Uitwerking

Gemeente Voerendaal gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Zoals de raad eerder bericht, is dit proces uitgesteld vanwege onduidelijk provinciaal beleid. In de raadsinformatiebrief van 13 oktober 2020 is aangekondigd dat dit proces weer hervat zal worden. Hiertoe zijn de genoemde documenten met ingang van 18 december 2020 opnieuw ter inzage gelegd. Op dit moment wordt onderzocht hoe een informatie- of inloopavond met in achtneming van alle coronaregels vorm kan worden gegeven. Hierbij speelt een rol dat vorig jaar uitgebreid met verschillende partijen hierover is gecommuniceerd en geïnformeerd, onder meer met presentaties aan de raad en aan burgers. Nu de genoemde documenten niet wezenlijk verandert zijn, zoeken we naar de juiste communicatie vorm.

Op 24 februari 2021 zal het RAK aan de commissie Leefomgeving worden voorgelegd zodat het op 11 maart 2021 in de raad kan worden behandeld. Bij de vaststelling van dit beleid zal de raad ook een oordeel kunnen geven over de drie pilots waar b en w in principe medewerking aan heeft toegezegd.

### **Transitie Visie Warmte**

Een van de belangrijkste besluiten van de Rijksoverheid is dat in 2050 alle woningen van het aardgas af zullen zijn. Dat is een belangrijke bijdrage aan de klimaatdoelstelling die in 2015 in Parijs internationaal zijn afgesproken. Als gemeente hebben wij de komende tijd de taak de eerste wijken aan te wijzen om van het gas af te gaan. Andere wijken zullen geleidelijk volgen. Net als iedere andere gemeente schrijven we daarom een plan waarin staat hoe en wanneer de woningen op een andere manier verwarmd worden: de Transitievisie Warmte, ook wel Warmteplan genoemd.

De gemeente Voerendaal werkt sinds 2019 samen met de Stadsregio Parkstad en de andere parkstadgemeenten aan een regionaal deel van dat Warmteplan. Daarnaast werken we aan het lokale Warmteplan. Dit lokale deel geeft weer welke wijken kansrijk zijn om voor 2030 relatief eenvoudig zonder aardgas verder te kunnen, en wat op basis van maatschappelijke kosten het beste alternatief voor deze wijken is.

Het Warmteplan maken we niet alleen. Op dit moment doen we dit samen met de partijen als de woningcoöperaties, de netbeheerder Enexis en WML. Gezamenlijk bekijken we wat technisch haalbaar is en welke maatschappelijke kosten daar bij komen kijken. Maar ook de inwoners van Voerendaal kunnen meedenken. Voor de eerste stap maken we gebruik van de Monitor Verduurzaming Warmte (MoVe2030). Dat is een enquête om te achterhalen wat zij belangrijk vinden. Deze enquête is uitgevoerd van 7 t/m 22 december. De uitkomst van deze enquête is op moment van schrijven nog niet



beschikbaar maar zal op een later tijdstip met de raad gedeeld worden.

In de themaraad op 27 mei 2021 zal de raad nader geïnformeerd worden over de stand van zaken en het verdere proces met betrekking tot de warmtetransitie. Daarnaast zal ook voor de inwoners van de gemeente Voerendaal een informatiebijeenkomst georganiseerd worden. Ook hier wordt weer gekeken hoe dit het beste in deze coronatijd kan worden georganiseerd.

Wat gebeurt er na het Warmteplan?

Zodra het Warmteplan eind 2021 is vastgesteld door het college en de gemeenteraad, kan worden gestart met het Wijkuitvoeringsplan. Samen met de bewoners van de geselecteerde wijken onderzoekt de gemeente nader of de wijken inderdaad zo kansrijk zijn als verwacht. Zo ja, dan wordt gedetailleerder gekeken op welke manier dan verwarmd en gekookt gaat worden. Als dat duidelijk is, bekijken we wanneer woningen losgekoppeld kunnen worden van het gasnet.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL